

Stein Stugu

Samordning av opparbeidede rettigheter til offentlig tjenestepensjon og privat AFP

Konsekvenser for ansatte i Posten

Om notatet:

Norsk Post- og kommunikasjonsforbund (Postkom) har bedt De Facto om et notat for å se på konsekvensene av å samordne offentlig tjenestepensjon med privat AFP. Notatet beskriver hovedpunktet i forslaget til samordning slik det er utformet av Regjeringen i Prop. 107 L: *"Endringer i lov om Statens pensjonskasse, lov om samordning av pensjons- og trygdeytelser og i enkelte andre lover (oppfølging av avtale om offentlig tjenestepensjon og AFP i tariffoppgjøret 2009)"*

Notatet består av tre deler:

- En redegjørelse for forslaget om samordning og hvordan det vil virke.
- Kort gjennomgang av Postens pensjonsordning med forslagets virkning for noen ansatte i Posten.
- Et vedlegg med beregninger av pensjon for 7 personer ansatt i Posten som blir direkte berørt av forslaget¹.

Forslaget om samordning er til behandling i Stortinget med sikte på at arbeids- og sosialkomiteen skal avgi innstilling senest 17/6 – 2010.

Oslo, 7. mai 2010

Stein Stugu

---

¹ Personene er valgt ut av Postens direktør for pensjon og forsikring Marie-Therese Hammersborg sammen med Svein Hølleland. Beregningene er foretatt av Posten sammen med De Facto ved Stein Stugu.

Forslaget om å samordne offentlig tjenestepensjon med privat AFP

I utkastet til lov som skal tilpasse offentlig tjenestepensjon til ny folketrygd, er det foreslått en samordning av pensjonsrettigheter fra tidligere ansettelsesforhold i offentlig sektor med privat AFP. Forslaget vil få store konsekvenser for alle de som har rett til pensjon med utgangspunkt i tidligere ansettelse i stat og kommune, men som nå er i jobb der de har rett til privat AFP. Dette gjelder ikke bare enkeltpersoner som har søkt seg over i andre jobber, men svært mange av de ansatte i bedrifter som tidligere hadde en offentlig tjenestepensjon, men som nå er fristilt eller solgt. Eksempler på det er Posten, Telenor, Arcus, Mesta og NRK. Alle som var ansatt i disse bedriftene når de forlot en offentlig tjenestepensjon, har opparbeidede rettigheter (oppsatt rett) som en del av sin framtidige alderspensjon.

Forslaget går ut på at de rettigheter du har fra offentlig tjenestepensjon skal samordnes med utbetaling fra privat AFP, beregnet som om privat AFP tas ut ved 67 år. Både AFP-tillegget og det såkalte kompensasjonstillegget, som er en viktig del av privat AFP for de årskullene som er direkte berørt av lovforslaget, skal samordnes med de opparbeidede rettighetene en har i offentlig tjenestepensjon.

Forslaget til lovendring er som følger²:

”§ 25 Samordning med avtalefestet pensjon i privat sektor

Ytes det samtidig alderspensjon fra tjenestepensjonsordning og avtalefestet pensjon etter AFP-tilskottsloven kapittel 2, skal den avtalefestede pensjonen gå til fradrag i tjenestepensjonen fra og med måneden etter pensjonisten fyller 67 år. Det samme gjelder kompensasjonstillegg etter AFP-tilskottsloven kapittel 3.

Fradragene etter første ledd begrenses forholdsmessig hvis pensjonisten ikke har full tjenestetid i tjenestepensjonsordningen. Dersom det er tatt ut avtalefestet pensjon før fylte 67 år, foretas samordningen som om det var tatt ut avtalefestet pensjon ved 67 år.”

Hvis en har opparbeidet rettigheter fra Spk (formelt omfatter lovforslaget bare Spk, men vil få virkninger for alle som har rettigheter fra offentlig tjenestepensjon) vil det før eventuell utbetaling bli foretatt følgende beregning:

² Prop. 107 L, s. 141: ”Endringer i lov om Statens pensjonskasse, lov om samordning av pensjons- og trygdeytelser og i enkelte andre lover (oppfølging av avtale om tjenestepensjon og AFP i offentlig sektor i tariffoppgjøret 2009)”

Tabell 1: Prinsippene for samordning mellom pensjonsrettigheter fra offentlig tjenstepensjon med privat AFP

Rett til pensjon fra Statens pensjonskasse (etter samordning med beregnet folketrygd)
- AFP-tillegg beregnet som om det var tatt ut ved 67 år. Uten full opptjening i tjenstepensjonsordningen foretas det en avkorting avhengig av antall opptjeningsår. Har en 22 år blir det 22/40.
- Kompensasjonstillegg beregnet som om det var tatt ut ved 67 år, avkortes som AFP-tillegget
= Utbetalt tjenstepensjon fra Statens pensjonskasse

Utslagene i pensjon vil være betydelige. Med en lønn på 364 000, 43 år i arbeidslivet før fylte 62 år, derav 40 år i Statens pensjonskasse (full opptjening), vil hele tjenstepensjonen fra alle år i offentlig sektor forsvinne (se tabell 2). På tross av at en har vært med i tjenstepensjonsordninger der en til og med har betalt inn 2 % av lønn i alle år, så får en ingenting igjen for disse årene i tjenstepensjonsordningen.

Tabell 2³: Tjenstepensjon fra Statens pensjonskasse samordnet med privat afp. 40 år i Spk, 3 år i privat sektor.

Lønn	364 000
Pensjon før samordning (66 %)	240 200
Samordningsfradrag for grunnpensjon og tilleggspensjon	181 300
Pensjon fra Spk før levealdersjustering og samordning med privat afp	58 900
Levealdersjustert pensjon fra Spk	55 900
Samordningsfradrag for afp-tillegg (afp-tillegget ved uttak fra 67 år)	- 46 600
Samordningsfradrag kompensasjonstillegg (ved uttak fra 67 år)	- 14 500
Oppsatt rett etter samordning	0

Ingen alderspensjon fra mange år i offentlig tjeneste vil også få store konsekvenser for samlet pensjonsnivå. Med våre valgte forutsetninger vil pensjon bli 53,1 % av lønn hvis du er enslig, enda lavere (50,9 %) hvis du er gift. I tillegg kommer da verdien av 3 års alderspensjon i privat sektor. Hvis vår eksempelperson har gått til en stiling med Obligatorisk Tjenstepensjon (OTP), vil innbetalingene fra OTP i tre år utgjøre 17 500. Med avkastning i 5 år fram til utbetaling fra 67, vil OTP gi et tillegg i overkant av 2 000 i året i 10 år. Med maksimal innskuddspensjon på 5 % noe over 5 000 i 10 år.

³ Forutsetningene for beregningen er samme inntekt alle 43 år, G=72 881, født 1953, forholdstall som i prognoser fra Nav

Tabell 3: Samlet pensjon fra 67 år med avgangsalder 62:

Lønn	364 000
Pensjon fra folketrygden (nav)	148 900
AFP-tillegg fra 67	- 32 300
Kompensasjonstillegg	- 12 000
Oppsatt rett fra Spk	0
Samlet pensjon fra 67	193 200
Pensjonsprosent	53,1 %

Vår eksempelperson er enslig og har full opptjening av tjenstepensjon fra Spk. Med de samme forutsetningene som i vårt eksempel ville pensjon fra 67 år, før levealdersjustering og eventuell samordning med privat afp regnes inn, utgjøre 258 500, eller 72,5 % av sluttlønn. Levealdersjustert vil pensjonen være 245 200, eller 67,4 % av lønn.

Hvis samme person går av ved 67 år, vil vedkommende få en samlet pensjon som er omtrent på samme nivå som dagens tjenstepensjon, levealdersjustert:

Tabell 4: Samlet pensjon ved avgang ved 67 år.

Lønn	364 000
Pensjon fra folketrygden (nav)	189 300
AFP-tillegg fra 67	46 600
Kompensasjonstillegg	14 500
Oppsatt rett fra Spk	0
Samlet pensjon fra 67	250 400
Pensjonsprosent	68,4 %

Som vi ser er effekten av økt avgangsalder kraftig, ca 15 % av lønn. I praksis vil pensjon øke med 3 % av lønn hvert år en står i arbeid etter 62 år. Med de foreslåtte samordningsreglene vil allikevel forutsetningen for å komme opp i den alderspensjonen en trodde en hadde rett til ved 67 år være at en står i arbeid til en er rundt 67 år gammel.

Effekten av samordning vil i hovedsak være den samme uavhengig av antall år en har oppsatt rett. Vi kan illustrere det med et eksempel med samme inntekt, 40 opptjeningsår hvorav 30 i offentlig sektor.

Tabell 5: Tjenestepensjon fra Statens pensjonskasse samordnet med privat afp. 30 år i Spk, 10 år i privat sektor.

Lønn	364 000
Pensjon før samordning (66 % *30/40)	180 200
Samordningsfradrag for grunnpensjon og tilleggspensjon	136 000
Pensjon fra Spk før levealdersjustering og samordning med privat afp	44 200
Levealdersjustert pensjon fra Spk	41 900
Samordningspliktig del afp-tillegg (afp-tillegget ved uttak fra 67 år)	- 32 500
Samordningsfradrag kompensasjonstillegg (ved uttak fra 67 år)	- 11 400
Oppsatt rett etter samordning	0

Vi ser her at all opparbeidet rett til offentlig tjenestepensjon blir samordnet bort. Effekten vil være akkurat den samme med kortere opptjeningstid. Med en inntekt rundt 5 G (364 000) vil alt en har opparbeidet av pensjonsrettigheter fra en offentlig tjenestepensjonsordning bli samordnet bort hvis det gjennomføres en samordning med privat AFP.

Posten

Posten har endret sin pensjonsavtale og har en lang rekke ansatte (ca. 13 000) som er direkte berørt av de foreslåtte reglene om samordning av opparbeidede rettigheter til offentlig tjenstepensjon med privat AFP.

Posten inngikk i 2005 en avtale med Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund (Postkom) om å gå ut av Statens pensjonskasse og i stedet gå over på innskuddspensjon. Avtalen var drevet fram av arbeidsgivers ønske om å få en pensjonsordning som var kostnadmessig mer forutsigbar.

En svært viktig del av avtalen er at de som var ansatt i Posten på overgangstidspunktet ikke skulle få svekket sine pensjonsbetingelser. Således har avtalen følgende formålsbestemmelse, som også er en del av Postens tariffavtale:

”Det er en målsetting at de medlemmene som ble berørt av overgangen til innskuddspensjon 31.12.2005 skal komme like godt eller bedre ut med hensyn til beregnet alderspensjon (opsatt rett i SPK + innskuddsordning).

Alle ansatte har fått grunnlaget for pensjonskompensasjon endelig beregnet pr. 31.12.2005. De som beregningsmessig kommer dårligere ut enn om de var blitt værende i SPK, får utbetalt kompensasjon for dette.”

Alle som var ansatt i Posten før 31.12.05 har da en alderspensjon som fra 2005 består av følgende elementer:

- Folketrygd
- Opparbeidede rettigheter fra Staten pensjonskasse
- Innskuddspensjon (innskudd fra 01.01.06)
- Eventuell kompensasjon (særlig de med høy inntekt og/eller kort tjenestetid fikk kompensasjon)

Kompensasjonen ble beregnet ved at en sammenliknet den pensjon en hadde fått etter 67 med fortsatt medlemskap i Spk, med summen av oppsatt rett og beregnet utbetaling fra innskuddspensjon. Ble beregnet pensjon lavere fikk en utbetalt et tillegg til lønn som skulle kompensere for dette, ble pensjon høyere, som det for eksempel ville bli for de som allerede hadde full opptjening, skulle de beholde ”gevinsten”.

Med de endringene som nå kommer i AFP vil en i tillegg få et AFP-tillegg og det såkalte kompensasjonstillegget. Dette er tillegg som kommer til erstatning for den retten en har med dagens AFP til å gå av med tidlig pensjon uten at det reduserer framtidig alderspensjon fra 67 år. Men uansett er opparbeidede rettigheter fra Spk (opsatt rett) en viktig del av pensjonen for svært mange postansatte, og hvis denne retten reduseres kraftig i verdi så vil mange oppleve at deres pensjon blir vesenlig lavere enn forventet. For å illustrere virkningen har Posten gitt tilgang til 7 anonymiserte personer, alle født i 1953 eller tidligere. Alle er direkte berørt av forslaget til samordning av privat AFP med oppsatt rett fra Statens pensjonskasse.

Pensjonsutbetalinger fra Statens pensjonskasse

Forslaget til samordning får store konsekvenser for det våre utvalgte personer får i pensjon fra Statens pensjonskasse. Ser vi på utbetalt tjenestepensjon fra Spk vil den for mange bli 0:

Tabell 6: Tjenestepensjon fra Spk

Person	Lønnsgrunnlag Spk	Pensjon fra Spk etter samordning med folketrygden	Pensjon fra Spk etter samordning med privat AFP
A	313 300	26 300	0
B	349 300	47 500	0
C	396 200	48 200	0
D	538 300	108 400	40 500
E	311 300	31 500	0
F	460 600	83 400	13 200
G	329 300	24 300	800

Vi ser her at for de fleste forsvinner hele verdien av alle år i offentlig tjenestepensjon. Unntaket er de som har relativt høy lønn, noe som har sammenheng med at tjenestepensjon kompenseres for at opptjening i folketrygden er lavere for inntekt over 6 G (ca. 437 000), de har derfor i utgangspunkt en høyere tjenestepensjon. Når det gjelder person G skyldes de 800 kroner personen beholder at vedkommende har få år i arbeid og derved en relativt lav verdi på AFP-tillegget som er basis for samordning.

Konsekvenser for samlet pensjon

Hvis tjenestepensjon fra Spk faller bort, får dette store konsekvenser for pensjonsnivå, som blir særlig lavt hvis en velger å gå av ved 62 år. Målt som andel av pensjonsgrunnlaget i Spk vil våre 7 personer fra Posten få følgende pensjon fra de er 67 år:

Tabell 7: Alderspensjon fra 67 år med 2011-regler, avgang 62 år:

Person	Lønnsgrunnlag Spk	Alderspensjon fra 67 år	Pensjonsprosent
A	313 300	157 800	50,4 %
B	349 300	184 500	52,9 %
C	396 200	206 600	52,1 %
D	538 300	280 900	52,2 %
E	311 300	175 400	56,3 %
F	460 600	236 500	51,4 %
G	329 300	143 300	43,5 %

Vi ser her at de fleste får rundt 52 % i alderspensjon, svært lang unna de minst 66 % av lønn som de trodde de var sikre på å få etter mange år i Spk. Det er to

avvik. Det ene er person E, som får noen prosentpoeng høyere pensjon enn de andre. Dette skyldes at E har mange år i arbeid og derved relativt høy AFP. Andre avviket er F, som ikke har full opptjening i folketrygden og derfor har så lav pensjon ved 62 at F ikke kan gå av så tidlig. Med Fs pensjonsnivå så vil pensjon ved 67 år være under minstepensjonsnivå.

Når kan en gå av hvis en skal få 66 % i pensjon?

Alle våre personer har lang fartstid fra Spk. De har derfor klare forventninger om at de vil være sikret over 66 % av lønn i pensjon. De har til og med store deler av livet betalt 2 % av lønn med det som målsetting. Som vi har sett vil de hvis de går av ved 62 år være svært langt unna dette nivået. Beregningene viser at de fleste må stå i arbeid til de er rundt 67 år hvis de skal være sikre på å få det pensjonsnivået de trodde de var garantert.

Tabell 8: Alderspensjon ved avgang 67 år, 2011-regler

Person	Lønnsgrunnlag Spk	Alderspensjon fra 67 år	Pensjonsprosent
A	313 300	209 700	66,9 %
B	349 300	241 500	69,2 %
C	396 200	268 400	67,7 %
D	538 300	351 600	65,3 %
E	311 300	230 400	74,0 %
F	460 600	304 700	66,2 %
G	329 300	202 700	61,6 %

Gjennomgående ser vi har at de må arbeide til rundt 67 år for å få en pensjon rundt 66 %. For de fleste ser vi at pensjonen går opp med ca. 15 prosentpoeng ved å stå fem år lenger i arbeid, noe mer for de som ikke har full opptjening i folketrygden (40 år). Men forandringen er dramatisk. Mens de med dagens regler kan gå av ved 62 år og få over 66 % i pensjon, må de med det nye forslaget til samordningsregler jobbe 5 år ekstra.

Noen kan velge å gå av i år

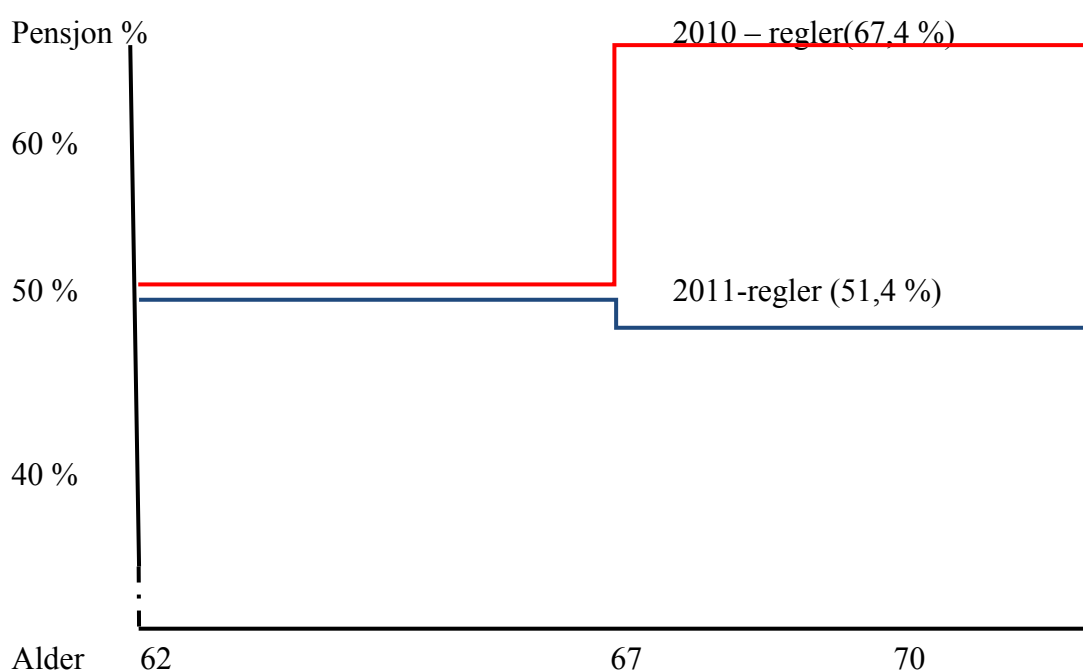
Personene E, F og G er født i 1948 og kan velge å gå etter gamle regler. De risikerer svært store tap i pensjon hvis de utsetter pensjon til etter nyttår. For å illustrere forholdet kan vi vise det ved å se på F, som har 39 års opptjening i folketrygden.

Tabell 9: Pensjon for F, avgang etter 2010 regler sammenliknet med 2011 regler

	Avgang i 2010		Avgang i 2011	
	Pensjon 62-67	Pensjon fra 67	Pensjon 62-67	Pensjon fra 67
Pensjon	245 400	310 400	242 200	236 500 ⁴
Pensjonsprosent	53,3 %	67,4 %	52,6 %	51,4 %

Samme effekt kan også illustreres grafisk:

Figur 1: Pensjon for F ved avgang 62 år, sammenlikning mellom 2010 og 2011 regler

Vi ser her at F ved og vente vil få noe lavere pensjon allerede i årene fram til fylte 67 år. Det store tapet kommer etter 67. Etter 67 år vil tapet være 73 900 i året. Regner vi med en forventet levealder på 15 år etter fylte 67, utgjør tapet til sammen 1 108 500. Hvis F er oppmerksom på dette tapet vil F i realiteten ikke ha noe annet valg enn å gå av med gammel AFP. I kroner så er tapet for F stort, regnet i pensjonsprosent vil det være lavere for en del av de andre. F er en av de få blant våre eksempler som fortsatt får noe i tjenstepensjon fra Spk. Men tjenstepensjon blir kraftig redusert, fra 83 400 til 13 200 (i tillegg kommer noe tap pga. levealdersjustering i ny folketrygd).

⁴ Fordi vi ikke har regnet med underregulering av løpende pensjon vil F i virkeligheten få enda lavere pensjon hvis vi sammenlikner pensjon etter 67 med 2011-regler i forhold til 2010-regler.

Hva er det som samordnes bort?

Forslaget om å samordne privat AFP med oppsatt rett fra Statens pensjonskasse baserer seg på at Staten gir bidrag til begge ordninger, og at de som både har oppsatte pensjonsrettigheter og privat AFP etter Regjeringens mening får dobbelt.

Denne argumentasjonen vurderer ikke bakgrunnen for at privat AFP ble som den ble. Viktigste motivasjon for å legge om AFP-ordningen var å få en AFP som bygger opp om folketrygdens målsetting om høyere pensjon ved sen avgangsalder. I stedet for å ha en rett til å gå av med tidligpensjon (før 67) uten at det skulle få negative konsekvenser for framtidig alderspensjon, ble pengene som tidligere var brukt til å finansiere tidligpensjon nå fordelt på alle med rett til AFP, uavhengig av avgangsalder. At de som utsetter pensjonering til 67 år får en relativt høy pensjon (argument brukt for samordning av arbeidsminister Hanne Bjurstrøm i Aftenposten 22/4-10), kan derfor ikke være noen overraskelse, men er en logisk konsekvens av pensjonsreformen. Det ligger i pensjonsreformens målsetting at de som velger å stå så lenge i arbeid skal få en høyere pensjon enn de tidligere ville fått, arbeid skal premieres. Samordning av tjenstepensjon med privat AFP er i praksis å si til de som har pensjonsrettigheter fra det offentlige at de ikke får del i de positive sidene ved pensjonsreformen. De må selv betale kostnadene ved å gå av tidlig i form av redusert pensjon hele resten av livet. Når man tar midler som tidligere var gitt bare de som gikk av tidlig, og fordeler dem på alle, er det ikke mulig å unngå at de som står lenge i arbeid faktisk får en (relativt) høy pensjon.

Kompensasjonstillegget ble formelt innført fordi alle med opptjening i gammel folketrygd ikke har muligheten for å få økt pensjon ved fortsatt arbeid hvis de allerede har full opptjening (40 år) ved 62 år. Pensjon fra folketrygden vil riktignok stige med utsatt uttaksalder, men i ny folketrygd vil den stige mer fordi du da også vil få økt pensjon pga. flere år med pensjonsopptjening. Taket på antall år er fjernet. Kompensasjonstillegget er således betaling for at alle i de årskullene lovutkastet omfatter ikke har samme mulighet for å øke pensjon ved å fortsette i arbeid som alle som får ny opptjening vil ha. Hvorfor de som har opparbeidede pensjonsrettigheter fra Staten skal fratras disse pengene er vanskelig å forstå.

Før fagbevegelsen godtok ny AFP gikk det en heftig diskusjon om pensjon fra 62 år var i nærheten av like gunstig i ny ordning som i gammel. Denne målsettingen var også en medvirkende årsak til at kompensasjonstillegget ble som det ble, og definitivt en viktig årsak til at privat AFP er utformet med et høyere tillegg før 67 enn etter 67 år. For mange som godtok avtalen var nok også muligheten for å få høyere pensjon enn før ved å stå lengre i arbeid en medvirkende faktor. Med de samordningsreglene som nå er foreslått ville den faglig-politiske diskusjon blitt helt annerledes. Som våre regneeksempler viser vil det for de som har lang opptjening fra en offentlig pensjonsordning ikke være slik at ny AFP kommer til erstatning for en rett til tidligpensjon. På vanlige inntekter vil ny AFP komme i stedet for det de trodde var Norges beste tjenstepensjonsordning, noe som er noe helt annet.

Finansiering av tjenestepensjon

Et annet aspekt ved samordninger er at det som samordnes bort er en pensjonsrettighet som er delvis finansiert av den enkelte. En viktig årsak til at dette pensjonsinnskuddet på 2 % har vært akseptert, er at offentlig tjenestepensjon er en av Norges beste, om ikke beste, tjenestepensjonsordning. Men vedtas forslaget om samordning er det snudd på hodet, det ville vært vesentlig bedre med en fripolise (opsatt rett) fra en privat tjenestepensjonsleverandør enn opsatt rett fra Spk.

Forslaget om samordning legger således opp til en kraftig forskjellsbehandling mellom de som har en opsatt rett fra offentlig tjenestepensjon sammenliknet med de som har rettigheter fra tilsvarende private pensjonsordninger. Så langt har det (heldigvis) ikke kommet noen forslag om samordning mellom privat tjenestepensjon og privat AFP. Det vil definitivt også være et direkte ran, da private pensjonsordninger er finansiert med fondsoppbygging for den enkelte.

Vil det bli mulig å slutte i offentlig sektor?

Forslaget om samordning har ikke bare konsekvenser for de som i dag har opparbeidede rettigheter fra offentlig tjenestepensjon. Det får også betydning for de som vurderer å slutte i offentlig sektor, samt de som er i bedrifter som blir fristilt eller solgt, og derfor må ut av den offentlige tjenestepensjonsordningen.

I tariffoppgjøret 2009 ble partene enige om å videreføre hovedtrekkene i den offentlige tjenestepensjonsordningen. Riktignok med noen tilpasninger til ny folketrygd, men prinsippene er de samme. I offentlig sektor skal AFP videreføres som en tidligpensjonsordning. Uttak av AFP skal ikke få konsekvenser for pensjon etter 67 år. Forholdet mellom pensjon ved fortsatt ansettelse i offentlig sektor sammenliknet med ny jobb i privat vil derfor i store trekk likne på Figur 1 (side 8). Før en slutter i offentlig sektor må en derfor vurdere om det lønner seg, eventuelt hvor store tap i alderspensjon en er villig til å ta sjansen på. I praksis vil derfor forslaget om samordning representere en innlåsnings effekt av de som allerede er ansatt i offentlig sektor. Det vil koste svært mye å skifte arbeidsgiver fra offentlig til privat. Er de sysselsettingsmessige konsekvensene av forslaget i det hele tatt vurdert?

Vedlegg: Pensjon for 7 ansatte i Posten

Vi vil her gå inn på pensjonsberegninger for 7 ansatte i Posten⁵. Alle er født i 1953 eller tidligere og er følgelig direkte berørt av lovforslaget. Felles for alle beregningene er følgende:

- G = 72 881
- Inntekt 31/12-05 er oppregulert med vekst i G
- Sluttpoengtall i folketrygden er skjønnsmessig anslått ut fra oppregulert 2005 inntekt
- Oppregulert livsinntekt, som er basis for beregning av ny afp, er skjønnsmessig anslått ut fra inntektshistorikk
- Forholdstall er hentet fra Navs prognoser
- Pensjonsprosent er vist i forhold til oppregulert inntekt fra 31/12 – 05
- Underregulering av løpende pensjon er ikke hensyntatt
- Alle tall i beregninger rundet av til nærmeste 100
- Alle utbetalinger er også prøvet mot garantibestemmelsene, 66 % av tidligere inntekt, forholdsmessig avkortet hvis en ikke har full opptjening i Spk

Alle de ansatte er nå omfattet av Postens innskuddspensjon. Hensikten med beregningene er å vise effekten av forslaget om å samordne oppsatt rett med privat AFP, og det er ikke tatt hensyn til pensjonsutbetalinger fra innskuddspensjonen. Da innskuddspensjonen kun har virket i få år, vil det i praksis utgjøre 2-3 % av tidligere inntekt. Innskuddspensjon vil i praksis gi et lite tillegg til pensjon fra 67 år i alle eksemplene, både med avgang etter 2010-regler og 2011 regler, uavhengig av avgangsalder.

Noen innledende kommentarer til forståelse av tabellene:

- Vi har også sett på pensjon i forhold til pensjonsgarantien på 66 % av lønn (linje 15 og 24). Garantien får liten effekt. Årsaken til det er at alle med rett til offentlig tjenstepensjon etter samordning vil ha en pensjon på mer enn 66 %. De fleste med full opptjening vil ha over 70 %. I praksis vil da levealdersjustering selv for 1953-kullet (ca. 5 % reduksjon i folketrygd) kunne gjennomføres uten at en kommer under 66 % (beregnet ved 67 år)
- Vi har ikke beregnet effekt av underregulering (indeksering) av løpende pensjoner med 0,75 % under lønnsvekst. Hvis en slik effekt regnes inn vil det øke avstanden i pensjon for de som går av tidlig (i våre eksempler ved 62 år) sammenliknet både med pensjon etter dagens regler og avgang ved 67 etter 2011-regler.

---

⁵ Personene er valgt ut av Postens direktør for pensjon og forsikring Marie-Therese Hammersborg sammen med Svein Hølleland. Beregningene er foretatt av Posten sammen med De Facto ved Stein Stugu.

Person A

• Inntekt 31/12 – 05	260 934
• Inntekt 1/3 – 2010	272 900
• Sluttpoengtall	3,40
• Opptjeningsår i folketrygden før fylte 62 år	38
• Oppregulert livsinntekt	11 000 000
• År i Spk	25
• Fødselsår	1953
• Gift	

Pensjon 2010-regler	
1. Oppregulert inntekt, pensjonsgrunnlag Spk	313 300
2. Pensjon fra folketrygden (nav)	168 800
3. AFP 62-67 år	189 200
4. Pensjon fra Spk (etter samordning)	27 700
5. Pensjon fra 67 år (2+4)	196 500
6. Pensjon fra 67 i % (6/1)	62,7 %
Pensjon 2011-regler, avgang 62 år	
7. Pensjon fra folketrygden (nav)	122 100
8. AFP tillegg, livsvarig	21 400
9. Kompensasjonstillegg	12 000
10. Pensjon fra Spk etter samordning med folketrygden, levealdersjustert	26 300
11. Fradrag for afp-tillegg (afp-tillegget tatt ut ved 67 x25/40)	- 20 500
12. Fradrag for kompensasjonstillegg (tatt ut ved 67 x 25/40)	- 9 100
13. Pensjon fra Spk etter fradrag (10-11-12)	- 3 300
14. Utbetalt pensjon fra Spk	0
15. Garantitillegg	2 300
16. Pensjon 62-67 år (7+8+9+19 200)	174 700
17. Pensjon fra 67 (7+8+9+13+14)	157 800
18. Pensjon fra 67 i % (17/1)	50,4 %
Pensjon 2011-regler, avgang 67 år	
19. Pensjon fra folketrygden (nav)	160 200
20. AFP tillegg, livsvarig	32 800
21. Kompensasjonstillegg	14 500
22. Pensjon fra Spk før samordning med afp	26 300
23. Pensjon fra Spk etter samordning med afp	0
24. Garantitillegg	2 300
25. Pensjon fra 67 (uttaksalder) (19+20+21+23+24)	209 700
26. Pensjon fra 67 i % (25/1)	66,9 %

Person B

- Inntekt 31/12 – 05 290 692
- Inntekt 1/3 – 2010 343 100
- Sluttpoengtall 4,00
- Opptjeningsår i folketrygden før fylte 62 år > 40
- Oppregulert livsinntekt 14 600 000
- År i Spk 40
- Fødselsår 1949
- Gift

Pensjon 2010-regler	
1. Oppregulert inntekt, pensjonsgrunnlag Spk	349 300
2. Pensjon fra folketrygden (nav)	189 900
3. AFP 62-67 år	210 300
4. Pensjon fra Spk (etter samordning)	48 900
5. Pensjon fra 67 år (2+4)	238 800
6. Pensjon fra 67 i % (6/1)	68,4 %
Pensjon 2011-regler, avgang 62 år	
7. Pensjon fra folketrygden (nav)	143 800
8. AFP tillegg, livsvarig	30 300
9. Kompensasjonstillegg	10 400
10. Pensjon fra Spk etter samordning med folketrygden, levealdersjustert	47 500
11. Fradrag for afp-tillegg (afp-tillegget tatt ut ved 67 x25/40)	- 44 500
12. Fradrag for kompensasjonstillegg (tatt ut ved 67 x 25/40)	- 12 700
13. Pensjon fra Spk etter fradrag (10-11-12)	- 9 700
14. Utbetalt pensjon fra Spk	0
15. Garantitillegg	0
16. Pensjon 62-67 år (7+8+9+19 200)	203 700
17. Pensjon fra 67 (7+8+9+13+14)	184 500
18. Pensjon fra 67 i % (17/1)	52,9 %
Pensjon 2011-regler, avgang 67 år	
19. Pensjon fra folketrygden (nav)	184 300
20. AFP tillegg, livsvarig	44 500
21. Kompensasjonstillegg	12 700
22. Pensjon fra Spk før samordning med afp	47 500
23. Pensjon fra Spk etter samordning med afp	0
24. Garantitillegg	0
25. Pensjon fra 67 (uttaksalder) (19+20+21+23+24)	241 500
26. Pensjon fra 67 i % (25/1)	69,2 %

Person C

• Inntekt 31/12 – 05	329 978
• Inntekt 1/3 – 2010	392 600
• Sluttpoengtall	4,50
• Opptjeningsår i folketrygden før fylte 62 år	>40
• Oppregulert livsinntekt	16 000 000
• År i Spk	40
• Fødselsår	1951
• Enslig	

Pensjon 2010-regler	
1. Oppregulert inntekt, pensjonsgrunnlag Spk	396 200
2. Pensjon fra folketrygden (nav)	215 300
3. AFP 62-67 år	235 700
4. Pensjon fra Spk (etter samordning)	64 200
5. Pensjon fra 67 år (2+4)	279 500
6. Pensjon fra 67 i % (6/1)	70,5 %
Pensjon 2011-regler, avgang 62 år	
7. Pensjon fra folketrygden (nav)	162 000
8. AFP tillegg, livsvarig	33 400
9. Kompensasjonstillegg	11 200
10. Pensjon fra Spk etter samordning med folketrygden, levealdersjustert	61 600
11. Fradrag for afp-tillegg (afp-tillegget tatt ut ved 67 x25/40)	- 48 200
12. Fradrag for kompensasjonstillegg (tatt ut ved 67 x 25/40)	- 13 600
13. Pensjon fra Spk etter fradrag (10-11-12)	- 200
14. Utbetalt pensjon fra Spk	0
15. Garantitillegg	0
16. Pensjon 62-67 år (7+8+9+19 200)	225 800
17. Pensjon fra 67 (7+8+9+13+14)	206 600
18. Pensjon fra 67 i % (17/1)	52,1 %
Pensjon 2011-regler, avgang 67 år	
19. Pensjon fra folketrygden (nav)	206 600
20. AFP tillegg, livsvarig	48 200
21. Kompensasjonstillegg	13 600
22. Pensjon fra Spk før samordning med afp	61 600
23. Pensjon fra Spk etter samordning med afp	0
24. Garantitillegg	0
25. Pensjon fra 67 (uttaksalder) (19+20+21+23+24)	268 400
26. Pensjon fra 67 i % (25/1)	67,7 %

Person D

- Inntekt 31/12 – 05 448 300
- Inntekt 1/3 – 2010 524 000
- Sluttpoengtall 5,50
- Opptjeningsår i folketrygden før fylte 62 år >40
- Oppregulert livsinntekt 20 500 000
- År i Spk 36
- Fødselsår 1952
- Enslig

Pensjon 2010-regler	
1. Oppregulert inntekt, pensjonsgrunnlag Spk	538 300
2. Pensjon fra folketrygden (nav)	246 900
3. AFP 62-67 år	267 300
4. Pensjon fra Spk (etter samordning)	113 600
5. Pensjon fra 67 år (2+4)	360 600
6. Pensjon fra 67 i % (6/1)	67,0 %
Pensjon 2011-regler, avgang 62 år	
7. Pensjon fra folketrygden (nav)	185 000
8. AFP tillegg, livsvarig	43 800
9. Kompensasjonstillegg	11 600
10. Pensjon fra Spk etter samordning med folketrygden, levealdersjustert	108 400
11. Fradrag for afp-tillegg (afp-tillegget tatt ut ved 67 x25/40)	- 55 300
12. Fradrag for kompensasjonstillegg (tatt ut ved 67 x 25/40)	- 12 600
13. Pensjon fra Spk etter fradrag (10-11-12)	40 500
14. Utbetalt pensjon fra Spk	40 500
15. Garantitillegg	0
16. Pensjon 62-67 år (7+8+9+19 200)	259 600
17. Pensjon fra 67 (7+8+9+13+14)	280 900
18. Pensjon fra 67 i % (17/1)	52,2 %
Pensjon 2011-regler, avgang 67 år	
19. Pensjon fra folketrygden (nav)	235 600
20. AFP tillegg, livsvarig	61 400
21. Kompensasjonstillegg	14 000
22. Pensjon fra Spk før samordning med afp	108 400
23. Pensjon fra Spk etter samordning med afp	40 500
24. Garantitillegg	0
25. Pensjon fra 67 (uttaksalder) (19+20+21+23+24)	351 600
26. Pensjon fra 67 i % (25/1)	65,3 %

Person E

- Inntekt 31/12 – 05 259 300
- Inntekt 1/3 – 2010 335 000
- Sluttpoengtall 3,40
- Opptjeningsår i folketrygden før fylte 62 år >40
- Oppregulert livsinntekt 13 500 000
- År i Spk 30
- Fødselsår 1948
- Enslig

Pensjon 2010-regler	
1. Oppregulert inntekt, pensjonsgrunnlag Spk	311 300
2. Pensjon fra folketrygden (nav)	181 200
3. AFP 62-67 år	201 600
4. Pensjon fra Spk (etter samordning)	32 300
5. Pensjon fra 67 år (2+4)	213 500
6. Pensjon fra 67 i % (6/1)	68,6 %
Pensjon 2011-regler, avgang 62 år	
7. Pensjon fra folketrygden (nav)	137 700
8. AFP tillegg, livsvarig	27 700
9. Kompensasjonstillegg	10 000
10. Pensjon fra Spk etter samordning med folketrygden, levealdersjustert	31 500
11. Fradrag for afp-tillegg (afp-tillegget tatt ut ved 67 x25/40)	- 31 000
12. Fradrag for kompensasjonstillegg (tatt ut ved 67 x 25/40)	- 9 100
13. Pensjon fra Spk etter fradrag (10-11-12)	- 8 700
14. Utbetalt pensjon fra Spk	0
15. Garantitillegg	0
16. Pensjon 62-67 år (7+8+9+19 200)	194 600
17. Pensjon fra 67 (7+8+9+13+14)	175 400
18. Pensjon fra 67 i % (17/1)	56,3 %
Pensjon 2011-regler, avgang 67 år	
19. Pensjon fra folketrygden (nav)	176 800
20. AFP tillegg, livsvarig	41 400
21. Kompensasjonstillegg	12 200
22. Pensjon fra Spk før samordning med afp	31 500
23. Pensjon fra Spk etter samordning med afp	0
24. Garantitillegg	0
25. Pensjon fra 67 (uttaksalder) (19+20+21+23+24)	230 400
26. Pensjon fra 67 i % (25/1)	74,0 %

Person F

- Inntekt 31/12 – 05 383 600
- Inntekt 1/3 – 2010 435 000
- Sluttpoengtall 5,10
- Opptjeningsår i folketrygden før fylte 62 år >40
- Oppregulert livsinntekt 19 500 000
- År i Spk 39
- Fødselsår 1948
- Gift

Pensjon 2010-regler	
1. Oppregulert inntekt, pensjonsgrunnlag Spk	460 600
2. Pensjon fra folketrygden (nav)	225 000
3. AFP 62-67 år	245 400
4. Pensjon fra Spk (etter samordning)	85 400
5. Pensjon fra 67 år (2+4)	310 400
6. Pensjon fra 67 i % (6/1)	67,4 %
Pensjon 2011-regler, avgang 62 år	
7. Pensjon fra folketrygden (nav)	171 000
8. AFP tillegg, livsvarig	42 000
9. Kompensasjonstillegg	10 000
10. Pensjon fra Spk etter samordning med folketrygden, levealdersjustert	83 400
11. Fradrag for afp-tillegg (afp-tillegget tatt ut ved 67 x25/40)	- 58 200
12. Fradrag for kompensasjonstillegg (tatt ut ved 67 x 25/40)	- 11 900
13. Pensjon fra Spk etter fradrag (10-11-12)	13 200
14. Utbetalt pensjon fra Spk	13 200
15. Garantitillegg	300
16. Pensjon 62-67 år (7+8+9+19 200)	242 200
17. Pensjon fra 67 (7+8+9+13+14)	236 500
18. Pensjon fra 67 i % (17/1)	51,4 %
Pensjon 2011-regler, avgang 67 år	
19. Pensjon fra folketrygden (nav)	219 500
20. AFP tillegg, livsvarig	59 700
21. Kompensasjonstillegg	12 200
22. Pensjon fra Spk før samordning med afp	83 400
23. Pensjon fra Spk etter samordning med afp	13 200
24. Garantitillegg	300
25. Pensjon fra 67 (uttaksalder) (19+20+21+23+24)	304 700
26. Pensjon fra 67 i % (25/1)	66,2 %

Person G

• Inntekt 31/12 – 05	274 200
• Inntekt 1/3 – 2010	434 700
• Sluttpoengtall	3,70
• Opptjeningsår i folketrygden før fylte 62 år	30
• Oppregulert livsinntekt	10 000 000
• År i Spk	22
• Fødselsår	1948
• Gift	

Pensjon 2010-regler	
1. Oppregulert inntekt, pensjonsgrunnlag Spk	329 300
2. Pensjon fra folketrygden (nav)	163 100
3. AFP 62-67 år	183 500
4. Pensjon fra Spk (etter samordning)	24 900
5. Pensjon fra 67 år (2+4)	188 000
6. Pensjon fra 67 i % (6/1)	57,8 %
Pensjon 2011-regler, avgang 62 år	
7. Pensjon fra folketrygden (nav)	113 200
8. AFP tillegg, livsvarig	19 400
9. Kompensasjonstillegg	10 000
10. Pensjon fra Spk etter samordning med folketrygden, levealdersjustert	24 300
11. Fradrag for afp-tillegg (afp-tillegget tatt ut ved 67 x25/40)	- 16 800
12. Fradrag for kompensasjonstillegg (tatt ut ved 67 x 25/40)	- 6 700
13. Pensjon fra Spk etter fradrag (10-11-12)	800
14. Utbetalt pensjon fra Spk	800
15. Garantitillegg	0
16. Pensjon 62-67 år (7+8+9+19 200)	161 700
17. Pensjon fra 67 (7+8+9+13+14)	143 300 ⁶
18. Pensjon fra 67 i % (17/1)	43,5 %
Pensjon 2011-regler, avgang 67 år	
19. Pensjon fra folketrygden (nav)	159 100
20. AFP tillegg, livsvarig	30 600
21. Kompensasjonstillegg	12 200
22. Pensjon fra Spk før samordning med afp	24 300
23. Pensjon fra Spk etter samordning med afp	800
24. Garantitillegg	0
25. Pensjon fra 67 (uttaksalder) (19+20+21+23+24)	202 700
26. Pensjon fra 67 i % (25/1)	61,6 %

⁶ I dette eksempelet er pensjon ved 67 år så lav at vedkommende ikke kan gå av ved 62 år, pensjon ved 67 vil ikke være over minstepensjonsnivå.